

RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Raseinių rajono savivaldybės tarybai

IŠVADA DĖL RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ 2024 m. gruodžio 3 d. Nr. A-5 Raseiniai

Nuomonė dėl Raseinių rajono savivaldybės galimybės suteikti garantiją

Mes atlikome¹ Raseinių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) galimybės suteikti 500,00 tūkst. eurų garantiją UAB „Raseinių šilumos tinklai“ imamai paskolai finansuoti vertinimą.

Mūsų nuomone, Savivaldybei suteikus 500,00 tūkst. eurų garantiją UAB Raseinių šilumos tinklai imamai paskolai investicijų projektams finansuoti, *nebus viršytas* LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas garantijų limitas.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Raseinių rajono savivaldybės skolinimosi galimybių

2022 m. lapkričio 11 d. Raseinių rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. TS-289 „Dėl garantijos suteikimo UAB „Raseinių šilumos tinklai“ imamai paskolai“. Buvo nuspręsta suteikti 500 tūkst. Eurų garantiją 2022-2024 metų Raseinių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis UAB „Raseinių šilumos tinklai“ imamai kredito linijai.

UAB „Raseinių šilumos tinklai“ prašo pratęsti 500 tūkst. eurų garantiją iki 2027 m. gruodžio 31 d. ne trumpesniam kaip 3 metų laikotarpiui, paskola bus naudojama įgyvendinant 2025-2027 m. investicinius projektus.

UAB „Raseinių šilumos tinklai“ pateikė informaciją, kad vienas iš didžiausių projektų numatomas įgyvendinti 2025-2026 m. - įrengti elektrostacinius filtras, kurių preliminarai kaina 1.199 tūkst. eurų. Dėl šio projekto įgyvendinimo įmonė kreipėsi dėl paramos gavimo į Aplinkos projektų valdymo agentūrą pagal kvietimą „Vidutinių kurų deginančių įrenginių išmetamų dujų valymo ar kitų su taršos mažinimu susijusių technologijų diegimas ir (ar) modernizavimas“ ES lėšoms gauti.

LR vietos savivaldos įstatymo 15 str. 21 d. nurodyta, kad išimtinė Raseinių rajono savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis *ir garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų*, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų (jeigu tokie limitai nustatomi) ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą. *Atkreipiame dėmesį, kad Vietos savivaldos įstatymas nenumato galimybės SKAT teikti išvadą dėl suteiktos garantijos pratęsimo, todėl teikiama nauja išvada.*

Savivaldybių skolinimosi taisyklių² 4 p. nurodo, kad Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

4.1. savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas;

4.3. savivaldybės *garantijų limito*, į kurį įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal Taisyklių 4.1.1–4.1.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

¹ Raseinių rajono savivaldybės administracija 2024-11-28 raštu Nr. (5.36 E) R5-3946 kreipėsi į BĮ Raseinių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą, su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės Savivaldybei pratęsti suteiktą garantiją.

² LRV 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2023-03-14).

LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme³ yra numatyti savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų dydžiai 2024 metams. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu laikoma Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, suma. Minėtame 5 priede⁴ nurodytos prognozuojamos Raseinių rajono savivaldybės biudžeto pajamos – 29 523,0 tūkst. eurų, o 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą suma yra 6 027,1 tūkst. eurų. *Taigi, rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau-Skolinimosi rodiklis), sudaro 35 550,1 tūkst. eurų.*

Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti **10 procentų** valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusiu metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos. *Tai sudarytų 3 555,01 tūkst. eurų.*

Savivaldybės suteiktų garantijų likutis 2024-10-31 sudaro 305,53 tūkst. eurų. Suteikus 500,00 tūkst. eurų garantiją UAB „Raseinių šilumos tinklai“, garantijų dydis sudarytų 805,53 tūkst. eurų arba 2,27 proc.

Vertinimą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos tarnybinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl Raseinių rajono savivaldybės galimybės suteikti UAB „Raseinių šilumos tinklai“ garantiją.

Vadovybės atsakomybė

Raseinių rajono savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės priimanamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikantis LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir LR atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Pagal LR vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p., Savivaldybė suteikdama garantijas, įvertina, ar nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyti skolos ir garantijų limitai.

Raseinių rajono savivaldybės taryba sprendimą dėl galimybės suteikti garantiją priima įvertinusi UAB „Raseinių šilumos tinklai“ imamos paskolos svarbą ir reikšmingumą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybei suteikus 500,00 tūkst. eurų garantiją UAB „Raseinių šilumos tinklai“ imamai paskolai investicijų projektams finansuoti, nebus viršyti LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Bružienė

³ LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (Nr. [XIV-1760](#), 2022-12-23 redakcija), 4 str. 6, 7 d.

⁴ Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (2023 m. gruodžio 5 d. Nr. XIV-2297) 5 priedas.